

VALSTYBINĖ LOŠIMŲ PRIEŽIŪROS KOMISIJA

2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2012 m. sausio 31 d. Nr. IVD-18

Vilnius

TURINYS

I.	INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA	3
II.	INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA	4
III.	INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	6
	Priežiūros komisijos tikslų įgyvendinimas	6
	Institucijos vykdomos priemonės įgyvendinimas	6
	Patvirtintų asignavimų panaudojimas	13
	Kita svarbi informacija	13
IV.	AZARTINIUS LOŠIMUS IR DIDŽIASIAS LOTERIJAS ORGANIZUOJANČIŲ BENDROVIŲ VEIKLOS APŽVALGA	18
V.	ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS IR SIŪLYMAI	27

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Valstybinės lošimų priežiūros komisijos tikslai ir uždaviniai nustatyti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatyme (toliau - ALĮ) (Žin., 2001, Nr. 43-1495) bei Lietuvos Respublikos loterijų įstatyme (toliau - LĮ) (Žin., 2003, Nr.73-3341).

Nuo 2011 m. sausio 1 d. netekus asignavimų valdytojo statuso, Priežiūros komisija priklauso Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdymo sričiai ir vykdo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2011- 2013 metų strateginio veiklos plano programos priemonę, t.y. yra atsakinga už tai, kad būtų užtikrina lošimų ir loterijų organizavimo priežiūra. Priežiūros komisija vykdo šią priemonę, įgyvendindama ALĮ ir LĮ nustatytus Priežiūros komisijos tikslus (užtikrinti lošėjų ir žaidėjų bei lošimų ir loterijų organizatorių teisių ir teisėtų interesų apsaugą), kuri galima tik užtikrinant besąlygišką lošimų ir loterijų organizavimo tvarkos laikymąsi. Jei ši tvarka bus pažeista, kartu bus pažeista ir teisių bei teisėtų interesų pusiausvyra. Priežiūros komisija, 2011 metais įgyvendindama minėtą priemonę, kaip įstaiga, priskirta Finansų ministerijos valdymo sričiai, užtikrino lošimų ir loterijų organizavimo priežiūrą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2011–2013 metų strateginiame veiklos plane. Vertinimo kriterijus Priežiūros komisijai, nustatytas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2011 – 2013 metų strateginiame plane numatytos programos „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ tikslų ir uždavinių pasiekimui - atliktų loterijų ir lošimų organizatorių patikrinimų ir jų metu nustatytų pažeidimų santykis 60 proc. Įgyvendinant šią priemonę, 2011 metais atliktų loterijų ir lošimų organizatorių patikrinimų ir jų metu nustatytų pažeidimų santykis (proc.) buvo 35 proc. 2011 metų planas (60 proc.) įvykdytas, o pasiektas rezultatas – 35 proc. – parodo, kad tikrinimų metu nustatyta mažiau pažeidimų, ko ir siekiama perspektyvoje. Patikrinimų ir pažeidimų santykis – šiuo atveju - mažesnis, nei planuotas (vietoje 60 proc. – 35 proc.) rodo, kad atliekant bendrovių tikrinimus, 2011 metais buvo nustatyta mažiau pažeidimų, nei buvo tikėtasi bei planuota. Bendrovės daro mažiau pažeidimų, o tai tiesiogiai susiję su Priežiūros komisijos veikla, mažinant naštą verslui, taip pat skiriant didesnę dėmesį pažeidimų prevencijai.

Priežiūros komisijai pagal Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (Žin., 2009, Nr. 152-6822) iš viso buvo skirta 1378 tūkst. litų, iš jų 919 tūkst. litų - darbo užmokesčiui.

Priežiūros komisijos prioritetinės veiklos kryptys:

1. Verslo naštos lošimų ir loterijų organizatoriams mažinimas.
2. Lošimų ir loterijų organizavimo tvarkos užtikrinimas stiprinant lošimus ir loterijas reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevenciją.
3. Neteisėtai organizuojamų lošimų prevencija.

II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

2011 metais azartinių lošimų ir loterijų organizavimo reglamentavimas pakeistas nebuvo. Vienas esminių pakeitimų - Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. priimtas ALĮ 4, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. 119-5611), įsigaliosiantis 2012 m. kovo 1 d. ir kuris susijęs su Priežiūros komisijos statuso pasikeitimu. Minėtu įstatymu nuo 2012 m. kovo 1 d. biudžetinė įstaiga Priežiūros komisija keičia pavadinimą į Lošimų priežiūros tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir pavaldumą iš įstaigos, atskaitingos Vyriausybei į įstaigą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Vadovaujantis minėto įstatymo 22 straipsniu Valstybinės lošimų priežiūros komisijos narių pareigybės panaikinamos likus vienai dienai iki šio įstatymo įsigaliojimo (t.y. 2012 m. vasario 29 d.).

Per 2011 metus Lietuvos Respublikos Seime buvo užregistruoti šie įstatymų projektai, susiję su azartinių lošimų ir loterijų reglamentavimo pakeitimais:

1. Lošimų riboto lošimo automatais įstatymo projektas, pateiktas LR Seimo narių grupės (Eriko Tamašausko) (XIP-2464(3), 2011 m. kovo 29 d.). Šio įstatymo tikslas – nustatyti ir vykdyti azartinių lošimų riboto lošimo automatais nuosaikiai, subalansuotai, saugiai ir tolygiai plėtrai palankią politiką, pripažįstančią lošimus riboto lošimo automatais laisvalaikio ir pramogų paslauga, užtikrinti visuomenės ir asmenų, ypač nepilnamečių, apsaugą nuo lošimų galimų neigiamų padarinių, užtikrinti viešosios tvarkos apsaugą, nesąžiningo elgesio ir nusikalstamų veikų prevenciją, lošimų paklausos ir pasiūlos tvarų reguliavimą, visuomenės kultūrinių ir etinių vertybių apsaugą.

2. 2011 metais vyko Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto darbo grupės ALĮ projektui patikslinti, kurioje dalyvavo vienas Priežiūros komisijos atstovas, darbas. Šio darbo rezultate buvo parengtas Azartinių lošimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija) (XIP-3447, 2011 m. rugpjūčio 23 d.), pateiktas LR Seimo nario Žilvino Šilgalio. Kartu pateikti ir susijusių įstatymų projektai. Minėtu projektu siekiama pakeisti galiojančią Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymą atsižvelgiant į tai, kad lošimai gali sukelti žalą žmonių sveikatai, taip pat socialinę ir ekonominę žalą valstybei. Be to, įstatymo projektu siekiama nustatyti tokius azartinių lošimų paslaugos teikimo ribojimus, kurie būtų pateisinami ir proporcingi siekiamam tikslui (viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos, vartotojų ir visuomenės dorovės apsauga, su lošimu susijusių sukčiavimo ir piliečių skatinimo pernelyg išlaidauti prevencija), bei būtų nediskriminuojantys. Įvertinus šiuo metu galiojančią azartinių lošimų organizavimo reglamentavimą ir projekte siūlomą, darytina išvada, kad naujuoju teisiniu reglamentavimu iš esmės nekeičiant dabartinės lošimų rinkos struktūros siūloma atsisakyti tam tikrų nebūtinų reikalavimų, siūloma

patikslinti dabar galiojančias nuostatas, atsižvelgiant į dabar galiojančių nuostatų taikymo problematiką (teismų praktiką), tai pat yra siūlomos naujos nuostatos, kurios yra būtinos ir proporcingos projekte nurodytiems tikslams pasiekti. Atlikus tiek galiojančiame įstatyme esančių, tiek ir projekte nustatytų analogiškus santykius reguliuojančių nuostatų analizę, galima daryti išvadą, kad projekto nuostatos, susijusios su licencijų ir leidimų sistema, leis sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams. Taip pat galima teigti, kad kai kurios naujos nuostatos (pvz., įgyvendinant įstatymo projekto reikalavimus vaizdo įrašymo sistemoms) administracinę naštą ūkio subjektams padidins, tačiau jos yra objektyviai būtinos, nes be jų nebus galima įgyvendinti pagrindinių iš Konstitucijos išplaukiančių tikslų - viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos, vartotojų ir visuomenės dorovės apsaugos, su lošimu susijusių sukčiavimo ir piliečių skatinimo pernelyg išplaidauti prevencijos. Įstatymo projektas pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kad ši pateiktų savo išvadas.

2011 m. rugsėjo 1 d. Seimo valdyba sudarė darbo grupę Azartinių lošimų ir loterijų reglamentavimo įstatymo projektams parengti. Darbo grupės vadovu paskirtas Dainius Budrys – Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas. Darbo grupei pavesta iki 2012 m. balandžio 1 d. parengti azartinių lošimų ir loterijų viešosios politikos reguliavimo principus; inicijuoti azartinių lošimų ir loterijų paplitimo tyrimo atlikimą vadovaujantis Europos Komisijos žaliojoje knygoje „Internetiniai lošimai vidaus rinkoje“ nurodytomis patikrinimo priemonėmis DSM-IV ar SOGS, paskiriant valstybės ir kitas institucijas organizuoti šio tyrimo atlikimą ir finansavimą. Darbo grupei pavesta parengti azartinius lošimus ir loterijas reglamentuojančių įstatymų ir prirėikus susijusių teisės aktų projektus iki 2012 m. balandžio 1 d.

2011 metais. Lietuvos Respublikos finansų ministerija Priežiūros komisijos parengto Loterijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pagrindu rengė ir derino šio įstatymo projektą. 2011 m. balandžio 28 d. Loterijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, parengtas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kurį pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybė, užregistruotas LR Seime (Nr. XIP-3164).

Po 2008 – 2010 metais vykusių pokyčių pasaulio ir šalies ekonomikoje, dariusių poveikį lošimų verslui 2010 metais, kuomet ekonominės krizės Lietuvoje padariniai su mažėjančio lošimų paslaugos vartojimo pasekmėmis atsiliepė ir lošimų sektoriui, 2011 metais azartinių lošimų rinka stabilizavosi. 2011 metais lošimo namų (kazino) ir eksploatuojamos lošimų įrangos skaičius nustojo mažėti, o lošimo automatų salonų skaičius su juose eksploatuojamų įrenginių skaičiumi bei lažybų punktų skaičius netgi padidėjo. Priežiūros komisijos turimi duomenys leidžia manyti apie lošimų

rinkos atsigavimo požymius ir suteikia pagrindo optimizmui, vertinant lošimų verslo perspektyvas.

2010 metais, lyginant su 2008 metų rodikliais, beveik dvigubai buvo sumažintas Priežiūros komisijos finansavimas (2008 metais buvo skirta 2 125 tūkst. litų, 2010 metais - 1 328 tūkst. litų, t. y. 47 procentais mažiau). 2011 metais Priežiūros komisijos finansavimas šiek tiek padidėjo – buvo skirta 1378 tūkst. litų, tačiau 2008 metų lygis nepasiektas. Dėl šių priežasčių Priežiūros komisijai labai stipriai apribota galimybė veikti tarptautiniame Europos lošimo priežiūros institucijos forume, bendradarbiauti su kolegomis tarptautinėse darbo grupėse ir keistis patirtimi bei stebėti naujausias lošimų verslo tendencijas ir technologijos pažangą. Dėl riboto finansavimo trūko lėšų Priežiūros komisijos atliekamiems tikrinimams ir lošimų bei loterijų organizavimo tvarkos pažeidimų prevencijos priemonėms.

III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Priežiūros komisijos tikslų įgyvendinimas

ALĮ 26 straipsnio 10 dalis nustato, kad Priežiūros komisijos tikslas - teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrėti ir kontroliuoti lošimų veiklos organizavimą, kad būtų užtikrinta lošėjų ir lošimų organizatorių interesų bei jų teisių apsauga, o LĮ 23 straipsnio 2 dalis nustato, kad pagrindinis Priežiūros komisijos uždavinys yra teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrėti ir kontroliuoti loterijų organizavimą, kad būtų užtikrinta žaidėjų ir loterijų organizatorių interesų ir jų teisių apsauga.

Institucijos vykdomos priemonės įgyvendinimas

2011 metais, siekdama užtikrinti lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo laikymąsi, Priežiūros komisija vykdė šią veiklą:

1. Lošimų ir loterijų veiklos licencijų bei leidimų išdavimas, lošimų reglamentų tvirtinimas ir loterijos taisyklių derinimas.

2011 metais Priežiūros komisija neišdavė ir nepanaikino nei vienos licencijos (2010 metais Priežiūros komisija išdavė 1 licenciją, suteikiančią teisę organizuoti totalizatorių (žirgų), ir 1 licenciją, suteikiančią teisę organizuoti lažybas). 2011 metais Priežiūros komisija išdavė 10 leidimų atidaryti automatų salonus (2010 metais - 13 leidimų atidaryti lošimų organizavimo vietas: 12 automatų salonų ir 1 lošimo namus (kazino). Priežiūros komisija 2011 metais leido atidaryti 21

lažybų punktą (2010 metais - 61) bei steigti 1 totalizatoriaus punktą. 20 leidimų atidaryti lošimų organizavimo vietas buvo pakeisti ar papildyti: pakeisti ar papildyti 5 leidimai atidaryti lošimo namus (kazino) bei 15 leidimų atidaryti B kategorijos automatų salonus (2010 metais pakeisti ar papildyti 46 leidimų atidaryti B kategorijos automatų salonus).

Pakeista 18 lošimo namų (kazino) tos pačios rūšies lošimo įrenginių į kitus tos pačios rūšies lošimo įrenginius bei 40 automatų salonų tos pačios rūšies lošimo įrenginių į kitus tos pačios rūšies lošimo įrenginius. 2011 metais buvo pradėta naudoti 111 lažybų įrenginių lažybų punktuose. Tai nauja veikla, nes priežiūros komisija įsipareigojo sertifikuoti naudojamus įrenginius.

2011 metais bendrovių prašymu panaikinta 13 leidimų steigti lažybų punktus (2010 metais – 35), 2 leidimai atidaryti automatų salonus (2010 metais – 35), taip pat 1 leidimas steigti totalizatoriaus punktą.

2011 metais Priežiūros komisija patvirtino 13 (2010 metais – 18) lošimų organizavimo reglamentų: 5 naujos redakcijos lošimo namų (kazino), 6 automatų salonų lošimų organizavimo reglamentus, 1 lažybų ir 1 totalizatoriaus organizavimo reglamentą. Taip pat suderino 6 naujas bei naujos redakcijos loterijų taisykles bei šių taisyklių pakeitimus ir papildymus (2010 metais – 48). 2 loterijų taisykles suderinti atsisakyta.

2012 metais sausio 1 d. Lietuvoje veikė 15 lošimo namų (kazino), 113 automatų salonų, 187 lažybų punktai (2011 m. sausio 1 d. - 14 lošimo namų (kazino), 101 automatų salonas ir 179 lažybų punktai). Juose buvo eksploatuojami 96 lošimo stalai, 495 A kategorijos automatai ir 2314 B kategorijos automatų (2011 m. sausio 1 d. - 95 lošimo stalai, 500 A kategorijos automatų ir 2108 B kategorijos automatai). Lyginant su 2010 metais, lošimo namų (kazino) skaičius padidėjo 1 lošimo namais (kazino), automatų salonų skaičius padidėjo 12-ka (t.y. 12 procentų), lažybų punktų padaugėjo 8-iais (t.y. 4,5 procento).

2. Lošimų ir loterijų organizatorių vykdomos veiklos kontrolė (tikrinimų atlikimas).

Įgyvendinant šį uždavinį, 2011 metais inicijuoti 25 ūkio subjektų tikrinimai (2010 metais – atitinkamai 35), iš kurių: didžiųjų loterijų organizatorių – 5, azartinių lošimų organizatorių – 20. 23 inicijuoti ūkio subjektų tikrinimai baigti, 2 buvo tęsiami 2012 metų pradžioje. 2011 metais Priežiūros komisija gavo 21 fizinių asmenų skundą ir pareiškimą apie galimus azartinių lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo tvarkos pažeidimus (2010 metais atitinkamai gauta 34 skundai ir pareiškimai, o 2009 metais - 21 skundas ir pareiškimas).

2011 metais už Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – LR ATPK) 173¹⁸ straipsnio („Azartinių lošimų organizavimo tvarkos arba lošimo reglamento pažeidimas“) pažeidimą fiziniams asmenims surašyta 11 administracinio teisės pažeidimo protokolų

(2010 metais –atitinkamai 16). Iš jų 5 administracinio teisės pažeidimo protokolai surašyti bendrovių, organizuojančių azartinius lošimus atsakingiems darbuotojams (2010 metais – atitinkamai 10). Dar 6 administracinio teisės pažeidimo protokolai surašyti fiziniams asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su azartinių lošimų organizavimu (2010 metais – atitinkamai 6). 10 administracinio teisės pažeidimo protokolų surašyta už ALĮ 10 straipsnio 9 dalies, t. y. už draudimo reklamuoti azartinius lošimus Lietuvos Respublikoje, pažeidimą (2010 metais – atitinkamai 9), iš jų 6 administracinio teisės pažeidimo protokolai surašyti fiziniams asmenims, reklamavusiems užsienio bendrovių, neturinčių Priežiūros institucijos išduotos licencijos organizuoti azartinius lošimus Lietuvos Respublikoje, teikiamas lošimų paslaugas (2010 metais – atitinkamai 6, 2009 metais – atitinkamai 3). 1 administracinio teisės pažeidimo protokolas surašytas už ALĮ 10 straipsnio 9 dalies ir kitus lošimų organizavimo tvarkos ir reglamento pažeidimus (dėl ALĮ 15 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų reikalavimų įrengtos vaizdo įrašymo sistemos, veikiančios vykstant lošimui, prie lošimo įrenginių užfiksuotų lošimų vaizdo įrašų saugojimui nesilaikymo, taip pat ALĮ 18 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo organizuoti lošimus lošimo namuose (kazino) pagal lošimo reglamentą nesilaikymo).

2011 metais apylinkės teismai išnagrinėjo 7 administracinio teisės pažeidimo bylas pagal Priežiūros komisijos administracijos įgaliotų valstybės tarnautojų atsakingiems asmenims surašytus administracinio teisės pažeidimo protokolus (2010 metais - 9). Pagal 7 surašytus administracinio teisės pažeidimo protokolus teismai skyrė administracines nuobaudas (baudas) administracinės teisės pažeidimus padariusiems asmenims (2010 metais - pagal 8 surašytus protokolus teismai administracinį teisės pažeidimą padariusiems asmenims skyrė administracines nuobaudas, 1 administracinės bylos nagrinėjimas buvo nutrauktas). 2011 metais teismo paskirtų administracinių nuobaudų (baudų) suma sudarė 42300 litų (2010 metais - 9750 litų, 2009 metais – 10400 litų). LR ATPK 173¹⁸ straipsnio 1 dalies sankcija numato baudą nuo 5 iki 15 tūkstančių litų, tokie patys veiksmai padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio 1 dalyje numatytus pažeidimus, – užtraukia baudą nuo 15 iki 25 tūkstančių litų. Pažymėtina, kad apylinkės teismai 7-iose administracinio teisės pažeidimo bylose pažeidėjams paskyrė administracines nuobaudas (baudas) baudas, kurių dydis buvo nuo 300 iki 20000 litų, o dažniausiai teismo skiriamos administracines nuobaudos (baudos) dydis atitiko minimalią sankcijoje numatytą nuobaudą – 5000 litų.

Lietuvos Respublikos Seimas 2011 m. gruodžio 22 d. priėmė LR ATPK 13, 35, 43(6), 43(7), 43(8), 43(10), 79, 109(1), 110(1), 111, 112, 112(1), 112(6), 112(8), 125, 138, 145, 146, 147, 149, 163, 163(13), 171(3), 172(4), 173(5), 173(16), 173(21), 187, 188(6), 188(10), 188(17), 189, 206, 206(2), 206(3), 221, 224, 225(2), 225(3), 227, 228, 232(1), 233, 235(1), 237, 239, 240, 242, 245, 246, 246(4), 246(8), 247(2), 247(7), 247(10), 259(1), 281, 304, 309, 314 straipsnių pakeitimo ir

papildymo, Kodekso papildymo 37(2), 43(13), 52(3), 52(4), 99(11), 112(9), 112(10), 112(11), 117(5), 172(28), 173(22), 181(4), 188(20), 206(5) straipsniais ir trisdešimt trečiuoju skirsniu ir 112(7), 172(8), 173(4), 206(1), 241, 246(6), 247(3) straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymą (Žin., 2011, Nr. 163-7758). ATPK papildytas 173²² straipsniu („*Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių loterijų organizavimą, pažeidimas*“), nustatančiu atsakomybę už Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių loterijų organizavimą, pažeidimą ir numatanti Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktorius ir jo tam įgaliotų valstybės tarnautojų teisę surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolus atsakingiems asmenims. Minėtas pakeitimas įsigalios 2012 m. sausio 1 d. (*Pastaba: Biudžetinė įstaiga Valstybinė lošimų priežiūros komisija nuo 2012 m. kovo 1 d. keičia pavadinimą į Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) ir pavaldumą iš įstaigos, atskaitingos Vyriausybei, į įstaigą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 4, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymą (Žin., 2011, Nr. 119-5611)*). Iki šiol nesant įstatymu įtvirtintos teisės Priežiūros komisijai surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolų už loterijų organizavimo tvarkos pažeidimus, Priežiūros komisija būdavo priversta surinktą medžiagą persiųsti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad mokesčių administratoriaus kompetencija yra susieta su mokesčių administravimo klausimais, specialistams sudėtinga tinkamai kvalifikuoti specifinius loterijų organizavimo tvarkos pažeidimus. Be to, numatytos piniginės baudos pažeidėjams, kurias gali skirti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnai, yra neadekvačiai mažos (pavyzdžiui, palyginus su piniginėmis baudomis, kurias gali skirti teismas už lošimų organizavimo tvarkos pažeidimus). Priežiūros komisijai šiuo metu galiojančių teisės aktų nuostatomis įtvirtinta galimybė taikyti poveikio priemones prižiūrimiems ūkio subjektams - licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą, yra labai griežtos, išimtinės priemonės, kurias ne visuomet protinga taikyti už nedidelius lošimų ar loterijų organizavimo tvarkos pažeidimus. Neturintiems priežiūros institucijos išduotų licencijų neteisėtų loterijų organizatorių atžvilgiu šios priemonės iš viso negali būti taikomos. Suteikus Priežiūros komisijos specialistams galimybę patiems surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolus už loterijų organizavimo tvarkos pažeidimus, manytina, bus išspręsta didelė dalis ginčytinų klausimų, taip pat bus suformuota teisminė praktika, tuo pačiu tai būtų efektyvi priemonė kovojant su neteisėtų loterijų organizatoriais.

Pažymėtina, kad Priežiūros komisija, siekdama prevencinių tikslų - mažinti azartinių lošimų bei loterijų organizavimo tvarkos pažeidimų skaičių, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (toliau – VAI) (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975; 2010, Nr. 81-

4228) 36³ straipsniu, 2011 metais teikė konsultacijas ne tik prižiūrimiems ūkio subjektams, o taip pat ir kitiems prašymą pateikusiems suinteresuotiems fiziniams ar juridiniams asmenims, neturintiems priežiūros institucijos išduotų licencijų ir leidimų organizuoti azartinius lošimus ar didžiąsias loterijas. Siekiant formuoti vienodą teisės normų suvokimą, Priežiūros komisijos administracijos valstybės tarnautojai pagal kompetenciją nagrinėjo ūkio subjektų, taip pat ir kitų fizinių ir juridinių asmenų gautus prašymus pateikti Priežiūros komisijos išaiškinimą su azartinių lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimu susijusiais klausimais, rengė Priežiūros komisijos nutarimo projektus, kur išsamiai atskleidžiama pateikto klausimo esmė. Priežiūros komisijos nutarimu patvirtintas konsultacijos tekstas raštu buvo siunčiamas prašymą pateikusiam ūkio subjektui ar kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, ir paskelbiamas viešai Priežiūros komisijos interneto svetainėje (adresu: <http://www.vlpk.lt/lt/lawinfo/konsultacijos/>).

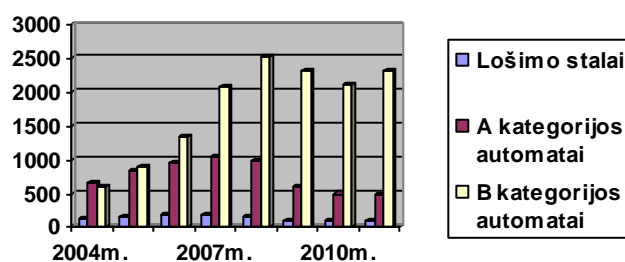
Priežiūros komisija konsultacijose dėl ALĮ nuostatų taikymo išreiškė savo poziciją dėl azartinių lošimų reklamos, lošimų organizavimo lošimo namuose (kazino) ir automatų salonuose, lažybų ir totalizatoriaus punktuose bei lošimo įrenginių eksploatavimo. Konsultacijose dėl LĮ nuostatų taikymo Priežiūros komisija pasisakė dėl loterijos bilietų formų, loterijos bilietų dovanojimo, laimėjimo išmokėjimo. Be to, Priežiūros komisija pasisakė dėl žaidimų organizavimo interneto svetainėje ir telefonu. Viso paskelbta 25 konsultacijos.

3. Lošimo įrenginių registro tvarkymas (lošimo įrenginių tipų tvirtinimas, įrenginių registravimas ir registro duomenų pakeitimas).

2011 metais Priežiūros komisijos tvarkomame Lietuvos lošimo įrenginių registre buvo įregistruota 320 lošimo įrenginių tipų (2010 metais – 193). 2012 m. sausio 1 d. duomenimis Lietuvos lošimo įrenginių registre yra įregistruota 1611 lošimo įrenginių tipų (2011 m. sausio 1 d. duomenimis – 1291).

Lyginant su 2010 metais, 2011 metais lošimo stalų skaičius padidėjo 1 vnt. (t. y. 1 procentu), A kategorijos lošimo automatų sumažėjo 5 vnt. (t. y. 1 procentu), B kategorijos lošimo automatų skaičius padidėjo 206 vnt. (t. y. 10 procentų). 2010 metais šie rodikliai atitinkamai buvo 14, 18 ir 9 procentai, visų rūšių lošimo įrenginių skaičius didėjo. Viso Lietuvos lošimo įrenginių registre 2011 metais buvo įregistruota 748 lošimo įrenginiai (2010 metais -374), išregistruoti 475 įrenginiai (2010 metais – 673), 407 įrenginių duomenys buvo pakeisti (2009 metais – 312). Už Lietuvos lošimo įrenginių registro teikiamas paslaugas 2011 metais surinkta 55055 litų valstybės rinkliavų (2009 metais – 56120 litų).

Metai	Stalai	Automatu kategorijos	
		A	B
2002 m.	28	169	55
2003 m.	100	522	363
2004 m.	123	654	597
2005 m.	152	836	888
2006 m.	192	956	1326
2007 m.	198	1054	2085
2008 m.	171	995	2505
2009 m.	111	613	2322
2010 m.	95	500	2108
2011 m.	96	495	2314

Eksplloatuojamų lošimo įrenginių dinamika 2002 – 2010 metais¹

Eksplloatuojamų lošimo įrenginių skaičiaus dinamika 2004 – 2011 metais

Eil. Nr.	Veiksmai	Veiksmų atlikimo rodikliai	2010m. rodikliai	2011m. rodikliai	Pokytis	Pokytis procentais
1.	Lošimų ir loterijų veiklos licencijų bei leidimų išdavimas, lošimų reglamentų tvirtinimas ir loterijos taisyklių derinimas.	Išduotų (patikslintų) licencijų ir leidimų (jų pakeitimų bei papildymų) organizuoti azartinius lošimus skaičius.	119	52	>67	43,7
		Patvirtintų lošimo reglamentų ir suderintų loterijų taisyklių skaičius.	48	19	>29	39,6
2.	Lošimų ir loterijų organizatorių vykdomos veiklos kontrolė (tikrinimų atlikimas).	Inicijuoti lošimo organizatorių veiklos tikrinimai	35	25	>10	71,4
3.	Lošimo įrenginių registro tvarkymas (lošimo įrenginių tipų tvirtinimas, įrenginių registravimas ir registro duomenų pakeitimas).	Patvirtintų lošimo įrenginių tipų skaičius.	193	320	<127	65,8
		Lietuvos lošimo įrenginių registre įregistruotų/išregistruotų įrenginių ir jų duomenų papildymų bei pakeitimų skaičius.	1359	1672	<313	23
		Lietuvos lošimo įrenginių registre įregistruota lošimo įrenginių tipų (laikotarpio pabaigoje).	1291	1611	-	

¹ 2012 m. sausio 1 d. Valstybinės lošimų priežiūros komisijos duomenys.

1. Kalbant apie išduotų (patikslintų) licencijų ir leidimų (jų pakeitimų bei papildymų) organizuoti azartinius lošimus skaičių, 2011 metais šis skaičius sumažėjo 67 (43,7 proc.) (nuo 119 2010 metais iki 52 2011 metais). Patvirtintų lošimo reglamentų ir suderintų loterijų taisyklių skaičius 2010 metais taip pat buvo didesnis (48), nei 2011 metais (19), o tai yra 29 mažiau (39,6 proc.). Tai rodo, kad lošimų ir loterijų rinka stabilizuojasi, rinkoje esantys produktai tenkina vartotojų poreikius bei lošimų ir loterijų verslo organizatorius, ko pasekoje nebe tokia sparti rinkos plėtra naujų operatorių atsiradimo prasme, veiklos pokyčiuose, neatsiranda naujų lošimų ar loterijų žaidimų, produkto pasiūla stabilizavosi. Taigi, bendrovės rečiau keičia lošimų reglamentus bei derina loterijų taisykles.

2. Įgyvendinant įstaigos vykdomą priemonę – t.y., įgyvendinant ALĮ ir LĮ nustatytus Priežiūros komisijos tikslus (užtikrinti lošėjų ir žaidėjų bei lošimų ir loterijų organizatorių teisių ir teisėtų interesų apsaugą), kuri galima tik užtikrinant besąlygišką lošimų ir loterijų organizavimo tvarkos laikymąsi, Priežiūros komisija vykdė veiklą, siekdama užtikrinti lošimų ir loterijų organizavimo priežiūrą. Pažeidus šią tvarką, bus pažeista ir teisių bei teisėtų interesų pusiausvyra. Aukščiau pateikiamoje lentelėje esantys rodikliai rodo, kad 2011 metais inicijuota mažiau lošimo organizatorių veiklos tikrinimų, nei 2010 metais (atitinkamai 25 ir 35) (sumažėjo 10 tikrinimų, t.y. 71,4 proc.).

Vertinimo kriterijus Priežiūros komisijai, nustatytas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2011 – 2013 metų strateginiame plane numatytos programos „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ tikslų ir uždavinių pasiekimui - Atliktų loterijų ir lošimų organizatorių patikrinimų ir jų metu nustatytų pažeidimų santykis 60 proc. Įgyvendinant šią priemonę, atliktų loterijų ir lošimų organizatorių patikrinimų ir jų metu nustatytų pažeidimų santykis (proc.) – 35 proc. Šis procentas yra mažesnis, nei planuotas (60 proc.) ir tai rodo, kad atliekant bendrovių tikrinimus, 2011 metais buvo nustatyta mažiau pažeidimų, nei planuota, o tai tiesiogiai susiję su Priežiūros komisijos veikla, mažinant našta verslui, taip pat skiriant didesnę dėmesį pažeidimų prevencijai. Kaip jau minėta aukščiau, Priežiūros komisija 2011 metais teikė konsultacijas dėl ALĮ ir dėl LĮ nuostatų tiek prižiūrimiems ūkio subjektams, tiek kitiems prašymą pateikusiems suinteresuotiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

3. Vykdamas lošimo įrenginių registro tvarkymo veiksmus (lošimo įrenginių tipų tvirtinimas, įrenginių registravimas ir registro duomenų pakeitimas), patvirtintų lošimo įrenginių tipų skaičius 2011 metais buvo 320 ir jis yra 127 didesnis, negu 2010 metais (193) (65,8 proc. daugiau). Lietuvos lošimo įrenginių registre įregistruotų/išregistruotų įrenginių ir jų duomenų papildymų bei pakeitimų skaičius 2011 metais buvo 1672 ir jis yra 313 didesnis, negu 2010 metais (1359) (23 proc. daugiau). Lietuvos lošimo įrenginių registre 2011 metais gruodžio 31 d. buvo įregistruota 1672 lošimo įrenginių tipai (2010 m. gruodžio 31 d. - 1359).

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

Priežiūros komisijai pagal Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (Žin., 2009, Nr. 152-6822) iš viso buvo skirta 1378 tūkst. litų, iš jų 919 tūkst. litų - darbo užmokesčiui.

LOŠIMŲ IR LOTERIJŲ ORGANIZAVIMO PRIEŽIŪROS VYKDYMO PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst.	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	1 378	1 342	97,4 %
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:	1 378	1 342	97,4 %
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	1 378	1 342	97,4 %
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai	21	20.4	97,2%

Kita svarbi informacija

Priežiūros komisiją sudaro 6 komisijos nariai ir administracija. 2011 metų pradžioje buvo paskirti 5 komisijos nariai. Ataskaitiniais metais iš komisijos nario pareigų pasitraukė 1 narys, vietoje jo naujas narys paskirtas nebuvo.

Priežiūros komisijos funkcijoms atlikti sudaryta valstybės tarnautojų ir darbuotojų administracija, kurią iki 2011 m. liepos 1 d. sudarė šie struktūriniai padaliniai: Licencijų ir leidimų skyrius, Kontrolės skyrius, Teisės ir personalo skyrius, Bendrųjų reikalų skyrius, Lošimo įrenginių techninės kontrolės ir registro skyrius, vyriausiasis finansininkas. Iki 2011 m. liepos 1 d. administracijai vadovavo administracijos direktorius.

Pažymėtina, kad viena iš Priežiūros komisijos 2011 metų prioritetinių veiklos krypčių buvo siekiant optimizuoti Priežiūros komisijos administracijos struktūrą ir įvertinus sumažėjusį finansavimą iki 2011 m. liepos 1 d. įgyvendinti Priežiūros komisijos administracijos reorganizaciją. Atsižvelgiant į tai, buvo parengtas administracijos struktūros ir pareigybių sąrašo pakeitimo

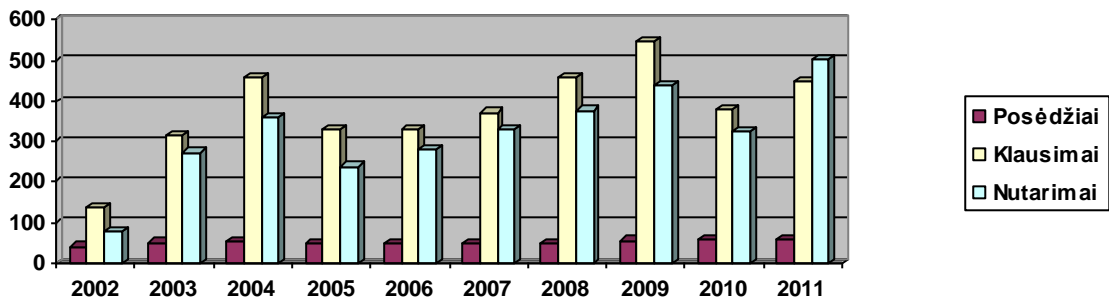
projektas. Rengiant projektą atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 15 d. pasitarimo 1 klausimo protokolinių nutarimų, ypač akcentuojant jo 1.3 punktą (optimizuoti valdymą atsisakant nereikalingų valdymo grandžių, mažinti vadovaujančių valstybės tarnautojų pareigybių skaičių). Parengtu projektu siūlyta žymiai mažinti vadovaujančių valstybės tarnautojų pareigybių skaičių ir atsisakyti nereikalingų valdymo grandžių, taip pat panaikinti administracijos direktoriaus pareigybę ir dviejų skyrių vedėjų pareigybes. Numatyta, kad įgyvendinus šiuos pakeitimus administracijai tiesiogiai vadovautų Priežiūros komisijos pirmininkas (įstaigos vadovas), o pati įstaigos struktūra taptų paprastesnė ir atspindėtų licencijų (leidimų) išdavimo ir kontrolės funkcijų atribojimą administracijos lygmenyje.

Priežiūros komisijos administracijos struktūros reorganizacija įgyvendinta 2011 m. liepos 1 d. (nauja Priežiūros komisijos administracijos struktūra patvirtinta 2011 m. gegužės 18 d., įsigaliojo nuo 2011 m. liepos 1 d.). Priežiūros komisijos administracijos struktūra pakeista panaikinant Kontrolės, Teisės ir personalo ir Bendrųjų reikalų skyrius, taip pat administracijos direktoriaus pareigybę. Minėtų skyrių vykdytas funkcijas iš esmės perėmė ir šiuo metu tęsia Priežiūros komisijos administracijos Teisės taikymo ir veiklos organizavimo skyrius. Taigi po 2011 m. liepos 1 d. Priežiūros komisijos administraciją sudaro 3 struktūriniai padaliniai: Licencijų ir leidimų skyrius, Teisės taikymo ir veiklos organizavimo skyrius, Lošimo įrenginių techninės kontrolės ir registro skyrius.

2011 metų pabaigoje Priežiūros komisijos administracijoje dirbo 16 valstybės tarnautojų ir 5 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, 8 etatai buvo laisvi.

Teisės aktuose nustatyta tvarka išduodant licencijas ir leidimus organizuoti azartinius lošimus bei didžiąsias loterijas, kontroliuojant azartinių lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimą bei taikant poveikio priemones pažeidimus padariusiems lošimų ir loterijų organizatoriams ir siekiant įgyvendinti valstybinę lošėjų, žaidėjų bei lošimų ir loterijų organizatorių teisėtų interesų apsaugos politiką, Priežiūros komisija vykdė pagrindines funkcijas, įvardintas ALĮ 28 straipsnyje ir LĮ 24 straipsnyje.

Priežiūros komisija dirbo pagal jos patvirtintą darbo reglamentą, kuriuo vadovaujantis posėdžiuose svarstomi klausimai ir priimami sprendimai. 2011 metais vyko 60 Priežiūros komisijos posėdžių (2010 metais - 60), kuriuose buvo svarstyta 449 klausimai ir priimtas 501 nutarimas (2010 metais - 380 klausimų, priimti 325 nutarimai). Buvo organizuoti 49 pasitarimai (2010 metais - 48), kuriuose aptarti 158 klausimai (2010 metais - 166).

Priežiūros komisijos posėdžių, priimtų nutarimų ir svarstytų klausimų dinamika 2002-2011 metais

Priežiūros komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu konsultavo ūkio subjektus savo kompetencijos klausimais. 2011 metais patvirtino ir savo tinklapyje www.vlpk.lt paskelbė 25 konsultacijas:

1. Konsultacija dėl lošimo įrenginių keitimo kitais tos pačios rūšies lošimo įrenginiais (2011-05-19).
2. Konsultacija dėl loterijos bilietai formų (2011-01-27).
3. Valstybinės lošimų priežiūros komisijos veiklą ir azartinių lošimų bei didžiųjų loterijų organizavimo tvarką reguliuojančių teisės aktų sąrašas (2011-08-31).
4. Konsultacija dėl atsiskaitymo mokėjimo kortelėmis lošimo namuose (kazino) ir automatų salonuose esančiuose baruose (2012-01-26).
5. Konsultacija dėl pokerio turnyrų organizavimo ne lošimo namuose (kazino) (2011-12-08).
6. Konsultacija dėl loterijos bilietai dovanojimo (2011-10-13).
7. Konsultacija dėl pokerio stalų eksploatavimo baro patalpose, esančiose lošimo namuose (kazino) arba automatų salonuose (2011-09-22).
8. Konsultacija dėl totalizatoriaus organizavimo lažybų punkte (2011-09-01).
9. Konsultacija dėl žaidimo telefonu organizavimo (2011-07-14).
10. Konsultacija dėl lažybų punkte organizuojamo loterijos bilietai platinimo bei loterijos terminalų pagalba teikiamų kitų paslaugų (2011-07-14).
11. Konsultacija dėl informacijos skelbimo lažybų punkte (2011-06-30).
12. Konsultacija dėl lažybų organizavimo internetu (2011-06-16).
13. Konsultacija dėl paramos davėjo leidžiamų atlikti reklamos veiksmų (2011-06-16).
14. Konsultacijos dėl lošimo namų (kazino) reklamos skelbimo (2011-06-09).
15. Konsultacija dėl totalizatoriaus laimėjimų (2011-05-26).
16. Konsultacija dėl lažybų pasiūlos sudarymo (2011-05-17).
17. Konsultacija dėl lošimo automatų salono patalpų nuomos sutarčių (2011-05-17).
18. Konsultacija dėl lošimo namų (kazino) reklamos (2011-05-10).
19. Konsultacija dėl tiražų metu dalyvaujančios komisijos sudarymo (2011-05-02).

20. Konsultacija dėl loterijos laimėjimo išmokėjimo (2011-04-21).
21. Konsultacija dėl žaidimų organizavimo interneto svetainėje (2011-03-31).
22. Konsultacija dėl apribojimų dirbti lošimus organizuojančioje bendrovėje (2011-03-02).
23. Konsultacija dėl lažybų punktų steigimo autobusų stotyse (2011-03-02).
24. Konsultacija dėl lošimų reklamos skelbimo ant transporto priemonių (2011-02-02).
25. Konsultacija dėl lažybų reglamento nuostatų skelbimo lažybų punktuose ir interneto svetainėje (2011-01-10).

2011 metais toliau buvo ieškoma būdų, kaip efektyviai mažinti neigiamą lošimų poveikį žmonėms ir socialinei aplinkai tokiomis sąlygomis, kai numatytais priemonėmis vykdyti iš valstybės biudžeto neskiriamas joks finansavimas.

Priežiūros komisijos 2009 metais veiklos ataskaitoje buvo minimas Susitarimas dėl savanoriško apsisprendimo nelošti užtikrinimo (toliau – Susitarimas), kurį Priežiūros komisijos iniciatyva pasirašė visos lošimus organizuojančios bendrovės. Savanoriškas apsiribojimas vyksta pateikiant prašymą neleisti lošti ir užtikrinamas geranoriškumo pagrindu. Susitarimo pagrindu bendrovės, priklausomai nuo organizuojamų lošimų rūšies, arba iš viso neįleidžia į lošimų organizavimo vietą atitinkamą prašymą pateikusius asmenis, arba pastebėjus, jog tokie asmenys lošia, išprašo juos iš lošimų vietos. 2011 metais toliau vyko Priežiūros komisijos ir lošimų organizatorių bendradarbiavimas šioje srityje. Bendrovės, deklaruojančios atsakingo lošimo koncepciją versle, demonstruoja tai, laikydamosi Susitarimo nuostatų. Informacija tiek apie Susitarimo nesilaikančius, tiek apie aktyviai ir geranoriškai bendradarbiaujančius lošimų organizatorius yra periodiškai viešinama, tad tai motyvuoja bendroves laikytis jo nuostatų.

Iki 2011 metų rugsėjo savanoriško apsiribojimo nuo azartinių lošimų programa buvo vykdoma su projektu „Nebenoriu lošti“. Prašymų neleisti lošti priėmimą ir persiuntimą lošimų organizatoriams Priežiūros komisija tęsė ir toliau. 2011 m. gruodžio 31 d. duomenimis į Priežiūros komisiją kreipėsi 2244 asmenys su prašymais apriboti patekimą į lošimų organizavimo vietas.

Paminėtina, kad aiškaus teisinio savanoriško savęs ribojimo nuo azartinių lošimų tvarkos pagrindo nebuvimas sąlygoja tokią situaciją, kokia yra dabar ir prašymų neleisti lošti pateikimas tampa tik formaliu, kadangi jo laikymosi tvarkos nereglamentuoja jokie teisės aktai, niekas nėra atsakingas už šio Susitarimo laikymąsi, tad efektyviausia priemonė būtų nustatyti atitinkamą tvarką įstatymų lygmenyje bei nustatyti atsakomybę už tokios tvarkos pažeidimą.

Naujausia iniciatyva įstatyminiame lygmenyje yra 2011 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Respublikos Seime užregistruotas Seimo nario Žilvino Šilgalio Azartinių lošimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (XIP-3447), kuriame siūloma reglamentuoti prašymų neleisti lošti pateikimo tvarką (62 straipsnis).

Siūlymo esmė:

1. Kiekvienas fizinis asmuo turi teisę parašyti prašymą neleisti jam lošti ir nurodyti laikotarpį, per kurį jam nebūtų leidžiama lošti. Fizinio asmens prašymo neleisti jam lošti pateikimas laikytinas fizinio asmens ir lošimo organizatoriaus susitarimu, kuris gali būti keičiamas tik šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Asmuo, pateikęs prašymą neleisti jam lošti, įregistruojamas į žinybinį Priežiūros tarnybos įsteigtą asmenų, kuriems uždrausta lošti, registrą (išregistruojamas iš jo) šio registro nuostatų nustatyta tvarka.

3. Asmeniui, įregistruotam į asmenų, kuriems uždrausta lošti, registrą, draudžiama būti visose lošimo vietose ir lošti jo prašyme nurodytą laikotarpį, o jei prašyme nenurodytas laikotarpis, – 2 metus nuo asmens įregistravimo į asmenų, kuriems uždrausta lošti, registrą. Asmens prašymas neleisti jam lošti negali būti vienašališkai atšauktas (pakeistas) anksčiau, nei baigsis šio straipsnio dalyje nustatyti terminai. Šį reikalavimą privalo užtikrinti lošimų organizatorius.

4. Fiziniam asmeniui, piktnaudžiaujančiam lošimais, teismas įstatymų nustatyta tvarka gali uždrausti lošti. Prašymą asmeniui uždrausti lošti ar prašymą panaikinti draudimą lošti turi teisę teismui paduoti to asmens sutuoktinis, tėvai, pilnamečiai vaikai, globos (rūpybos) institucija arba prokuroras. Prašymai (pareiškimai) uždrausti asmeniui, piktnaudžiaujančiam lošimais, lošti ar prašymai (pareiškimai) panaikinti draudimą lošti *mutatis mutandis* nagrinėjami Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso V dalies XXVIII skyriaus nustatyta tvarka.

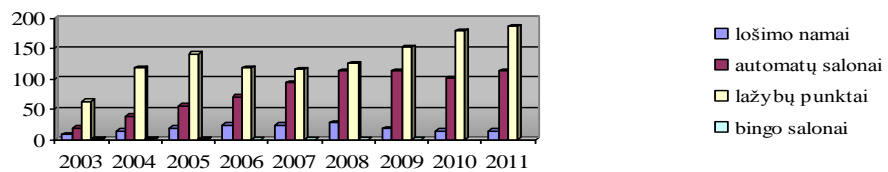
5. Lošimų organizatoriui, teikiančiam lošimo paslaugas lošimo vietoje, draudžiama įleisti į jam priklausančius lošimo vietas asmenis, įregistruotus į asmenų, kuriems uždrausta lošti, registrą.

2011 metais Priežiūros komisija, remdamasi per veiklos laikotarpį sukaupta informacija bei atliktais stebėjimais, parengė Lietuvos azartinių lošimų rinkos vystymosi 2002 – 2010 metais apžvalgą. Apžvalgoje pateikiami aktualiausi duomenys apie veikiančius rinkoje lošimų organizatorius pagal lošimų rinkos pasiskirstymą, apie lošimo organizavimo vietų ir jose eksploatuojamų lošimo įrenginių pasiskirstymą Lietuvoje, jų dinamiką nuo 2002 metais, loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dinamiką pagal lošimo rūšis 2002-2010 metais, pateikti ryškiausi pakilimai ir nuosmukiai rinkoje, atspindėtos tendencijos, pateiktos išvalgos apie galimus pokyčius rinkoje įtakojusius veiksniai. Kartu šioje apžvalgoje pateikiama kaimyninių užsienio valstybių (Latvija, Estija, Lenkija) pavyzdžiai kai kuriais lyginamais aspektais. Apžvalgoje pateikiama informacija apie priklausomybės azartiniams lošimams aktualijas, atspindint esamą situaciją remiantis turimais duomenimis bei sveikatos specialistų pateikta informacija. Su Priežiūros komisijos parengta Lietuvos azartinių lošimų rinkos vystymosi 2002-2010 metais apžvalga galima susipažinti Priežiūros komisijos interneto svetainėje www.vlpk.lt (čia ir čia (priedas)).

IV. BENDROVIŲ, ORGANIZUOJANČIŲ AZARTINIUS LOŠIMUS IR DIDŽIAŠIAS LOTERIJAS LIETUVOJE, VEIKLOS APŽVALGA

Azartinių lošimų organizatoriai

2011 metais Lietuvoje veiklą vykdė 12 lošimus organizuojančių bendrovių (2010 metų pabaigoje jų buvo irgi 12). 2011 metų pabaigoje 2 bendrovės organizavo lošimus tik lošimo namuose (kazino), 2 bendrovės turėjo lošimų namus (kazino) ir B kategorijos automatų salonus, 4 bendrovės specializavosi tik lošimų B kategorijos automatais srityje ir 4 bendrovės organizavo lažybas, viena iš jų, UAB "Top Sport" turėjo ir B kategorijos automatų salonus. Lošimų organizavimo vietų skaičius ir jo augimo dinamika 2003 – 2011 metais atvaizduota grafike:

Lošimo organizavimo vietų skaičiaus dinamika 2003-2011 metais

Lyginant su praėjusiais 2010 metais, 2011 metų pabaigoje veikusių lošimo namų (kazino) skaičius Lietuvoje nepasikeitė. B kategorijos automatų salonų kiekis padidėjo nuo 101 iki 113, lažybų punktų kiekis išaugo iki 187 t.y. jų buvo 8 daugiau negu praėjusiais metais.

2007 - 2011 metais veikusių lošimų organizavimo vietų skaičius

Eil. Nr.	Bendrovė	Lošimų organizavimo vietų skaičius*											
		Lošimo namai (kazino)				Automatų salonai				Lažybų punktai			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
1	UAB „Olympic Casino Group Baltija“	10	8	8	8	6	2	3	3				
2	UAB "Lošimų strateginė grupė"											25	30
3	UAB „Nesė“	4	3	3	3	7	5	3	4				
4	UAB „Pokervegas“	1											
5	UAB "UAB "VSGA"	3	2	2	2								
6	UAB "Savas Kazino"	2	1	1	1								
7	UAB "Grand Casino World"	1	1	0	0								
8	UAB „City Casino“	3	3	0	0								
9	UAB "Tete-a-tete" kazino					59	59	52	58				
10	UAB "Egivela"	3				9							
11	UAB „Unigames“					24	27	26	26				
12	UAB „Novogaming Vilnius“					7	14	11	14				
13	UAB „Bongo Slots“					1	2	2	2				
14	UAB „Top Sport“						4	4	6	62	68	75	80
15	UAB "Orakulas"									43	47	57	63
16	UAB "Omnibetas"									19	16	0	0
17	UAB „Baltic Bet“									2	17	22	14
	Iš viso	27	18	14	14	113	113	101	113	126	148	179	187

* Lentelėje nurodytas metų pabaigoje veikusių lošimo vietų skaičius.

Azartinių lošimų veiklos rodikliai pagal lošimų rūšis 2011 metais

2011 m. lošimų veiklos rodikliai pagal lošimų rūšis

(Lt)

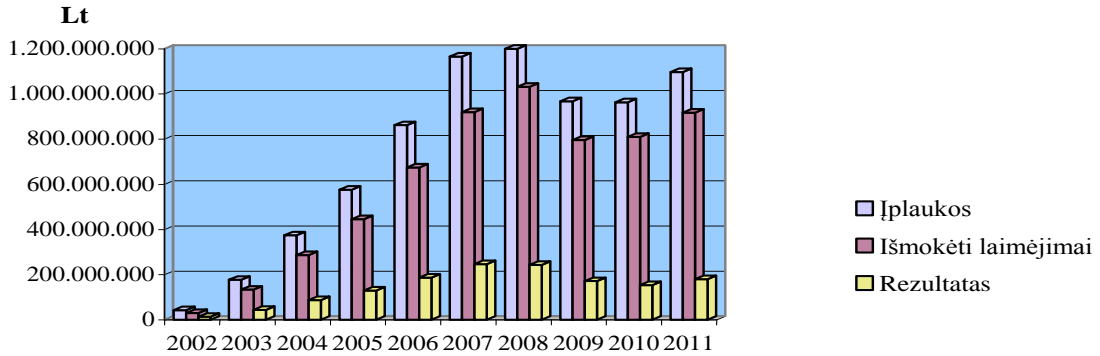
Eil. Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Iplaukos (žetonų, bilietų, kortelių pardavimas)	Išmokėjimai (laimėjimų išmokėjimas, žetonų keitimas į pinigus)	Rezultatas iš lošimų veiklos (bendrosios lošimų pajamos)	Bendrovių skaičius	Lošimo įrenginių, lažybų punktų skaičius
1.	Lošimų stalai					
	I ketvirtis	67.850.407	55.281.464	12.568.943	4	96
	II ketvirtis	63.449.415	52.128.554	11.320.861	4	18
	III ketvirtis	74.258.041	58.056.594	16.201.447	4	95
	IV ketvirtis	75.009.531	60.085.824	14.923.707	4	96
	Viso 2011 m.:	280.567.393	225.552.436	55.014.957	4	96
	Viso 2010 m.	282.688.528	229.122.227	53.566.301	4	95
2.	A kategorijos automatai					
	I ketvirtis	25.338.440	18.349.491	6.988.949	4	500
	II ketvirtis	25.373.188	18.085.906	7.287.282	4	105
	III ketvirtis	28.515.142	21.000.185	7.514.958	4	495
	IV ketvirtis	31.990.445	23.111.237	8.879.208	4	495
	Viso 2011 m.:	111.217.215	80.546.818	30.670.397	4	495
	Viso 2010 m.	96.798.575	70.376.804	26.421.771	4	500

3.	B kategorijos automatai					
	I ketvirtis	85.529.531	71.288.485	14.241.047	7	2.244
	II ketvirtis	86.598.267	72.206.526	14.391.741	7	2083
	III ketvirtis	93.587.420	77.899.446	15.687.974	7	2.244
	IV ketvirtis	107.435.865	89.178.868	18.256.997	7	2.314
	Viso 2011 m.:	373.151.083	310.573.325	62.577.758	7	2.314
	Viso 2010 m.	303.862.220	253.629.846	50.232.375	7	2.110
4.	Lažybos					
	I ketvirtis	79.070.598	71.411.064	7.659.534	4	177
	II ketvirtis	73.823.841	67.939.193	5.884.648	4	177
	III ketvirtis	87.231.317	78.930.716	8.300.602	4	183
	IV ketvirtis	91.453.735	82.069.723	9.384.011	4	187
	Viso 2011 m.:	331.579.491	300.350.696	31.228.795	4	187
	Viso 2010 m.	279.761.400	256.126.180	23.635.220	4	179

	Iš viso I ketvirtis	257.788.976	216.330.504	41.458.472	12	2.840
	Iš viso II ketvirtis	249.244.711	210.360.179	38.884.532	12	2.206
	Iš viso III ketvirtis	283.591.920	235.886.940	47.704.980	12	2.834
	Iš viso IV ketvirtis	305.889.575	254.445.652	51.443.923	12	3092*
	Iš viso 2011 m.:	1.096.515.181	917.023.275	179.491.906	12	3092*
	Iš viso 2010 m.	963.110.723	809.255.057	153.855.666	12	2705*

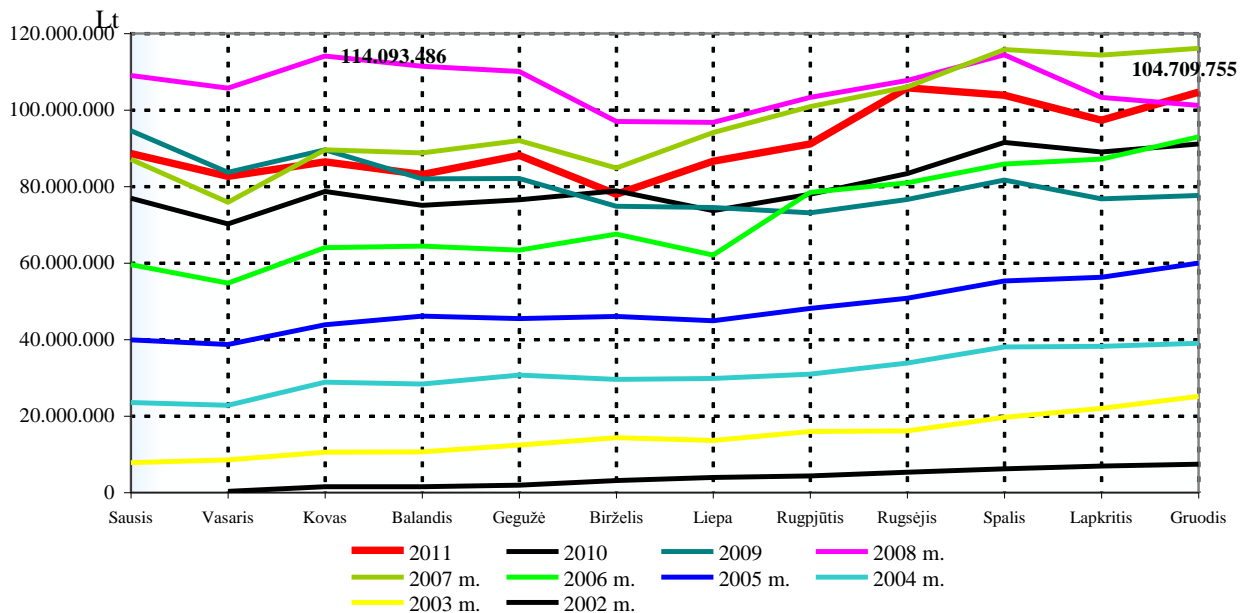
* Lošimų įrenginiai be lažybų punktų

Bendrovių įplaukos iš lošimo stalų 2011 metais, lyginant su 2010 metais, sumažėjo 1 procentu ir buvo 281 mln. litų (2010 metais - 283 mln. litų). A kategorijos lošimų automatų įplaukos, lyginant su 2010 metais, padidėjo 15 procentų ir buvo 111 mln. litų (2010 metais – 96,8 mln. litų). B kategorijos automatų įplaukos išaugo 23 procentais ir 2011 metais buvo 373 mln. litų (2010 metais - 304 mln. litų). Lažybas organizuojančių bendrovių įplaukos padidėjo 19 procentų ir buvo 331,5 mln. litų (2010 metais – 279,8 mln. litų). Bendrai 2011 metais azartinius lošimus organizuojančių bendrovių įplaukos, lyginant su 2010 metais, padidėjo 14 procentų ir buvo 1 097 mln. litų (2010 metais - 963 mln. litų). Laimėjimų išmokėjimas 2011 metais, lyginant su 2010, išaugo 13 procentų ir buvo išmokėta 917 mln. litų (2010 metais - 809,3 mln.Lt), t.y. 84 procentai nuo įmokų, gautų iš lošėjų. Lyginamuoju laikotarpiu lošimų organizatorių bendrasis lošimų organizavimo veiklos rezultatas buvo 179 mln. litų, t.y. 17 procentų didesnis negu 2010 metais (153,9 mln.Lt).

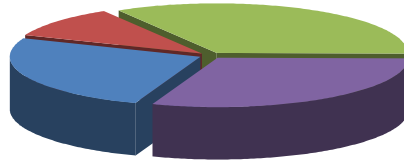
Lošimus organizuojančių bendrovių veiklos finansinių rodiklių dinamika

Lošimų verslo plėtros dinamiką Lietuvoje parodo azartinius lošimus organizuojančių bendrovių veiklos rodikliai. 2003 metais, lyginant su 2002 metais, bendrovių įplaukos padidėjo 4 kartus. 2004 metais, lyginant su 2003 metais, bendrovių įplaukos padidėjo 2 kartus. 2005 metais, lyginant su 2004 metais, įplaukos išaugo 54 procentais. 2006 metais, lyginant su 2005 metais, išaugo 50 procentų. 2007 metais, lyginant su 2006, įplaukos padidėjo 35 procentais ir 2008 metais, lyginant su 2007 metais, padidėjo tik 9,3 procento. 2009 metus lyginant su praėjusiais, įplaukos sumažėjo 24 procentais. 2010 metais įplaukos beveik nepakito, sumažėjo 0,4 procento. 2011 metais įplaukos augo 14 procentų.

Lošimus organizuojančių bendrovių mėnesio įplaukos

Lošimus organizuojančių bendrovių vieno mėnesio įplaukų dinamika 2002 - 2011 metais parodo lošimų organizavimo verslo vystymosi tendencijas. Eilę metų augęs šis rodiklis 2008 metų spalio mėnesį ėmė mažėti. 2011 metų antroje pusėje mėnesio įplaukos padidėjo ir pasiekė tik 2007 metų lygį. Įtakos tam turėjo bendra šalies ekonominė situacija, dėl kurios lošimų paklausos padidėjimas nebuvo ženklus.

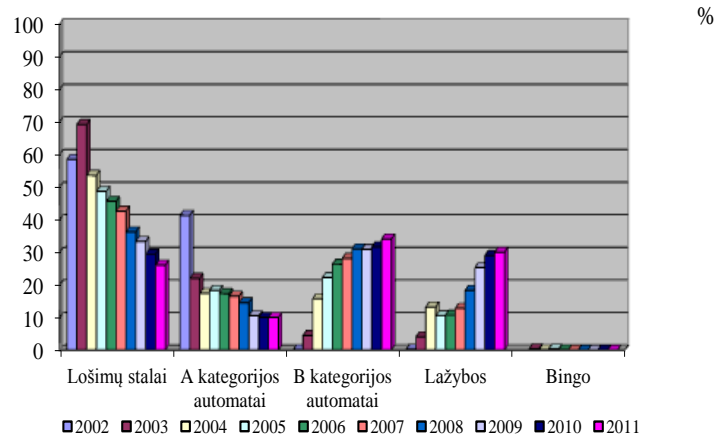
■ Lošimo stalai ■ A kat. lošimo automatai ■ B kat. lošimo automatai ■ Lažybos

Lošimus organizuojančių bendrovių įplaukų pasiskirstymas pagal lošimų rūšis 2011 metais

Didžiausią lošimų verslo įplaukų dalį 2011 metais sudarė B kategorijos automatų (34 procentai) įplaukos. Antroje vietoje pagal įplaukas buvo lažybos (30 procentų). Lošimo stalų įplaukos sudarė 26 procentus, o A kategorijos lošimų automatų įplaukos - 10 procentų. Lošimų verslo įplaukų struktūra kiekvienais metais keičiasi. 2011 metai pasižymėjo lošimo stalų dalies sumažėjimu ir lažybų bei B kategorijos automatų dalies padidėjimu. A kategorijos automatų įplaukų dalis išliko nepakitusi.

	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009m.	2010 m.	2011 m.
Lošimų stalai	58,48 %	69,17 %	53,55 %	48,65 %	45,58 %	42,6 %	36,2 %	33,3%	29%	26%
A kategorijos automatai	41,24 %	22,01 %	17,38 %	18,30 %	17,31 %	16,5 %	14,5 %	10,5%	10%	10%
B kategorijos automatai	0,07 %	4,45 %	15,76 %	22,26 %	26,34 %	28,1 %	31,0 %	30,9%	32%	34%
Lažybų punktai	0,21 %	4,05 %	13,19 %	10,46 %	10,71 %	12,8 %	18,3 %	25,3%	29%	30%
Bingo		0,32 %	0,12 %	0,33 %	0,07 %	0 %	0 %	0%	0%	0%

Įplaukų struktūros pagal lošimų rūšis dinamika 2002 – 2011 metais

Lošimų rinkos struktūros pokyčiai

Lyginant 2010 ir 2011 metų rodiklius, išsiskiria lošimo stalų rinkos dalis sumažėjimas 3 procentais B kategorijos automatų rinkos dalies padidėjimas 2 procentais lažybų užimamos rinkos dalies padidėjimas 1 procentu. A kategorijos automatų rinkos dalis išliko nepakitusi.

2011 metais lošimų organizavimu užsiimančios bendrovės į šį verslą investavo apie 7,7 mln. litų (2010 metais 5,3 mln.). Darbo vietų skaičius lošimų versle 2011 metais padidėjo 7 procentais arba 135 darbo vietomis ir metų pabaigoje jų buvo 2031.

Didžiųjų loterijų organizatoriai

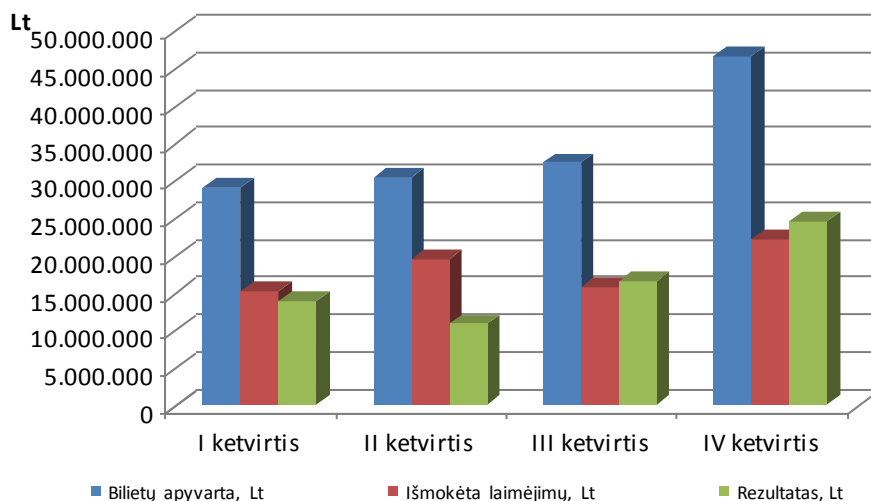
2011 metais licencijas organizuoti didžiąsias loterijas turėjo 3 juridiniai asmenys, t.y. UAB „Olifėja“, UAB „Žalgirio loto“, ir UAB „Televizijos loterijos“. UAB „Televizijos loterijos“ 2011 metais veiklos nevykdė.

Eil. Nr.	Veiklos laikotarpis	Bilietai apyvarta, Lt	Išmokėta laimėjimų, Lt	Rezultatas, Lt
1.	2004 m.	101 652 945	49 617 875	52 035 070
2.	2005 m.	95 554 469	46 541 707	49 012 762
3.	2006 m.	85 562 675	43 456 908	42 105 767
4.	2007 m.	91 018 246	42 562 607	48 455 639
5.	2008 m.	108 828 852	53 717 598	55 111 254
6.	2009 m.	111 135 872	56 490 179	54 645 693
7.	2010 m.	106 882 122	54 878 808	52 003 314
8.	2011 m.	138 826 788	72 852 824	65 973 964

Didžiąsias loterijas organizuojančių bendrovių veiklos finansinių rodiklių dinamika

2011 metais veikusių loterijų organizatorių bendra loterijų bilietų pardavimo apyvarta buvo 138,8 mln. litų, t.y. 30 procentų didesnė negu praėjusiais metais ir didžiausia nuo 2004 metų. Išmokėta 72,8 mln. litų laimėjimų, bendrasis veiklos rezultatas buvo 65,9 mln. litų.

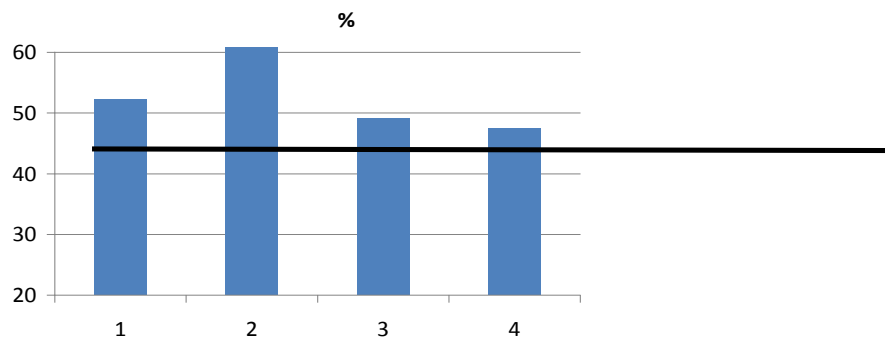
Didžiausias loterijas organizuojančių bendrovių 2011 metų veiklos rodikliai

Loterijų organizavimo veiklos rodikliai 2011 metų ketvirčiais

2011 metais organizuojamų loterijų bilietų apyvarta metų ketvirčiais pastebimai augo. Didžiausia ji buvo 2011 metų IV, o mažiausia - I ketvirtyje. Ankstesniais metais, pasireiškusi metų laikų įtaka (sezoniškumas) 2011 metais poveikio neturėjo.

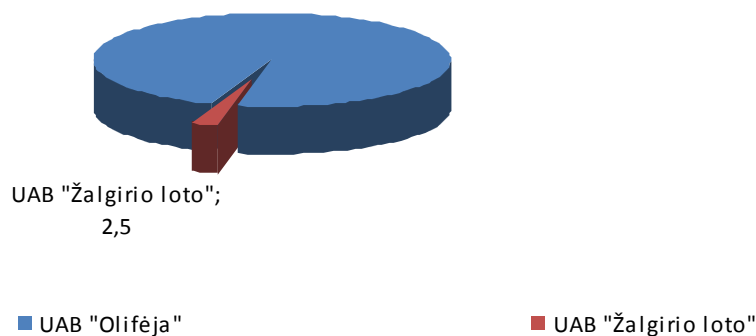
Eil. Nr.	Veiklos laikotarpis	Bilietų apyvarta, Lt	Išmokėta laimėjimų, Lt	Rezultatas, Lt
1.	I ketvirtis	29 120 780	15 195 925	13 924 855
2.	II ketvirtis	30 420 618	19 532 283	10 888 335
3.	III ketvirtis	32 459 068	15 915 925	16 543 143
4.	IV ketvirtis	46 826 322	22 208 691	24 617 631
	Iš viso:	138 826 788	72 852 824	65 973 964

2011 metų loterijų laimėjimų dydis procentais nuo parduotų bilietų nominalios vertės ketvirčiais

2011 metais laimėjimų išmokėjimas vidutiniškai sudarė 52 procentą nuo parduotų bilietų nominalios vertės.

2011 metais loterijų rinkoje dominavo UAB "Olifėja". Jos bilietų pardavimai bendrame parduotų bilietų kiekyje sudarė 97,5 procento, UAB "Žalgirio loto" atitinkamai 2,5 procento.

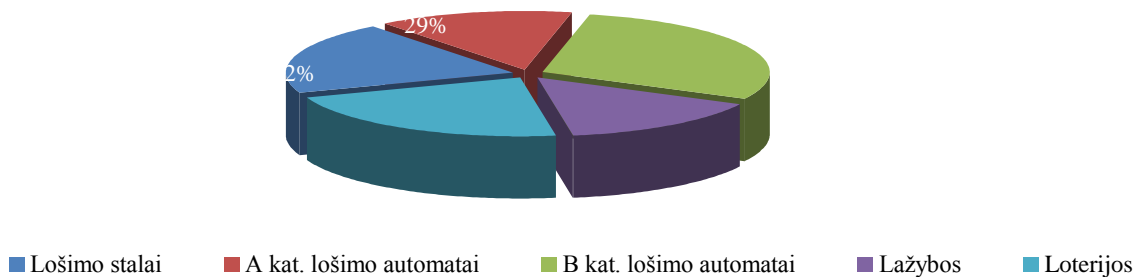

2011 metų loterijos bilietų pardavimai pagal loterijų organizatorius

Loterijų ir lošimų mokestis bei valstybės rinkliavos

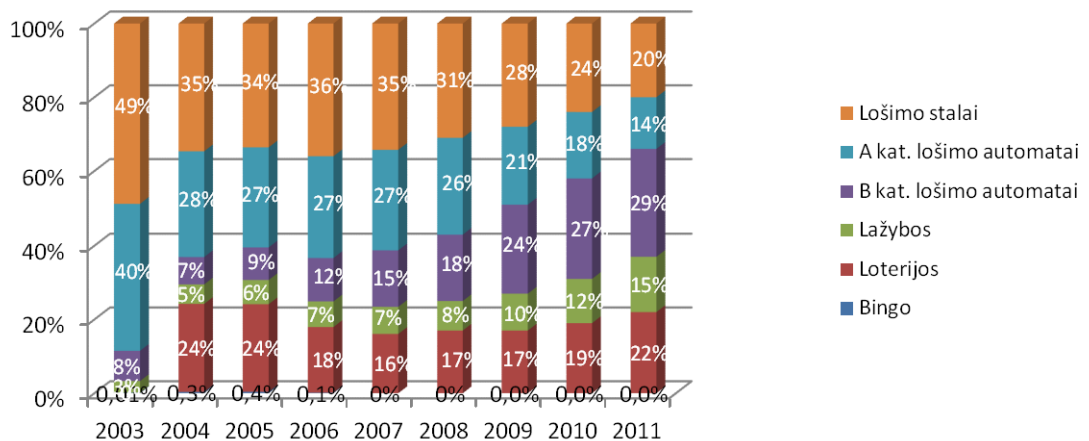
Nauja Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo redakcija įsigaliojo nuo 2009 m. sausio 1 d. Mokestinis periodas 2011 metais buvo kalendorinių metų ketvirtis (organizuojant lošimus lošimo

automatais ir stalo lošimus - lošimų mokesčiai apskaičiuojamas ir sumokamas kas mėnesį). Lošimo namai (kazino) ir automatų salonai mokėjo mokesčius nuo eksploatuojamų lošimo įrenginių skaičiaus: už lošimo stalą – 6 000 litų per mėnesį, už A kategorijos lošimo automatą - 800 litų per mėnesį, už B kategorijos lošimo automatą – 300 litų per mėnesį. Organizuojant bingo, totalizatorių ir lažybas, lošimų mokesčio bazei (skirtumui tarp įmokų ir išmokėtų laimėjimų) taikomas 15 procentų mokesčio tarifas. Didžiųjų loterijų organizatoriai moka 5 procentus nuo išplatintų loterijos bilietų vertės. Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenis, 2011 metais į valstybės biudžetą surinkta 26 mln. litų loterijų ir lošimų mokesčio.

Loterijų ir lošimų mokesčio pasiskirstymas pagal lošimų rūšis 2011 metais

Didžiąją valstybės biudžeto įplaukų iš loterijų ir lošimų organizavimo dalį 2011 metais sudarė bendrovių, organizuojančių lošimus lošimo stalais ir A kategorijos automatais lošimo namuose (kazino), mokesčiai - 34 procentus. 29 procentus biudžeto įplaukų sudarė B kategorijos automatais lošimus organizuojančių bendrovių mokesčiai. Didžiausias loterijas organizuojančių bendrovių mokesčiai sudarė 22 procentus, lažybas organizuojančių bendrovių - 15 procentų visų valstybės biudžeto įplaukų iš loterijų ir lošimų organizavimo.

Loterijų ir azartinių lošimų mokesčio įplaukų struktūros pokyčiai 2003 - 2011 metais

Atitinkamai loterijų ir lošimų rinkų struktūros pokyčiams, 2011 metus lyginant su praėjusiais metais, keitėsi ir loterijų ir lošimų mokesčio įplaukų struktūra.

Biudžeto įplaukų dalis iš lošimo stalų ir A kategorijos automatų sumažėjo, B kategorijos automatų, lažybų ir didžiųjų loterijų organizatorių mokesčių dalis išaugo. Visos lošimus ir didžiąsias loterijas organizuojančios bendrovės 2011 metais sumokėjo 55,1 tūkstančius litų Valstybės rinkliavų. Paramai didžiąsias loterijas organizuojančios bendrovės 2011 metais skyrė 10 mln. litų.

V. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS IR SIŪLYMAI

Priežiūros komisijos (nuo 2012 m. kovo 1 d. – Priežiūros tarnybos) 2012 metų prioritetinės veiklos kryptys tiesiogiai susijusios su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prioritetinėmis veiklos kryptimis, todėl Priežiūros komisija didžiausią dėmesį skirs tiek šioms, tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos kryptims ir spręstinoms problemoms:

1. **Verslo naštos lošimų ir loterijų organizatoriams mažinimas.** Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 metų veiklos prioritetus, kurie orientuoti į palankesnės verslo aplinkos kūrimą, užtikrinant viešųjų finansų stabilumą, stiprinant energetikos ir transporto infrastruktūrą, tobulinant viešųjų paslaugų kokybę, Priežiūros tarnyba savo veikloje 2012 metais numčiusi teikti metodinę pagalbą pagal savo kompetenciją lošimų ir loterijų organizatoriams, kuri turėtų padėti išvengti galimų lošimų ir loterijų organizavimą reglamentuojančių, o taip pat ir kitų teisės aktų sąmoningų ar nesąmoningų pažeidimų. Kartu Priežiūros tarnyba ateinančiu laikotarpiu ketina skirti ne mažiau dėmesio lošimų ir loterijų organizatorių poreikiams, neperžengiant teisinio reglamentavimo bei juridinės kompetencijos ribų atsižvelgti į verslininkų pageidavimus, rinkos subjektų tarpusavio santykius bei verslo santykius rinkos dinamiškumo bei konkurencijos prasme, kas būdinga tiek nacionalinėje, tiek globalinėje rinkoje, kurios technologijų pažangos bei pasaulinio kompiuterinio tinklo – interneto - galimybių dėka tampa iš vienos pusės prieinamos, iš kitos – pažeidžiamos. Užtikrinus konstruktyvų dialogą tarp verslo struktūrų bei jų veiklą prižiūrinčios institucijos tikimasi, kad bus prisidėta prie vieno Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų, t.y. tęsti pradėtus darbus kuriant palankesnę verslo aplinką, įgyvendinimo, taip pat verslo atstovų palankaus požiūrio valstybines institucijas ir pasitikėjimo jomis formavimo, vedančio į konstruktyvią partnerystę tiek verslo, tiek valstybiniame lygmenyse.

2012 metais Priežiūros komisija (nuo 2012 m. kovo 1 d. – Priežiūros tarnyba) taip pat tęs jos patvirtintų teisės aktų reviziją ir, atsisakydama perteklinio reglamentavimo ir reikalavimų, sieks mažinti lošimo verslui tenkančią administracinę naštą.

Priežiūros komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975; 2010, Nr. 81-4228), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 511 (Žin., 2010, Nr. 53-2613; 2011, Nr. 92-4374) nuostatomis bei vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimus, 2011 metais išanalizavo teisės aktus, reglamentuojančius Priežiūros komisijos prižiūrimas sritis tam, kad būtų sumažintas jų skaičius bei sumažinta administracinė našta ūkio subjektams. Tačiau, Priežiūros komisijos plano vykdymo metu Lietuvos Respublikos Seimas 2011 m. rugsėjo 15 d. priėmė Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 4, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsnių ir ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymą (Žin., 2011, Nr. 119-5611) (toliau – ALĮ). ALĮ nustatoma, kad biudžetinė įstaiga Valstybinė lošimų priežiūros komisija nuo 2012 m. kovo 1 d. keičia pavadinimą į Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Priežiūros tarnyba) ir pavaldumą iš įstaigos, atskaitingos Vyriausybei, į įstaigą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Minėtu įstatymu Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Finansų ministerijai iki šio įstatymo įsigaliojimo (2012 m. kovo 1 d.) pagal savo kompetenciją pavesta parengti ir patvirtinti teisės aktus, reikalingus šiam įstatymui įgyvendinti. Šiuo metu dar nepriimti ALĮ įgyvendinantys teisės aktai, todėl nežinoma kokia forma Priežiūros tarnyba vykdys savo funkcijas. Atsižvelgiant į tai, teisės aktų rengimo ir jų priėmimo procesas sustabdytas, kadangi neišku kokią teisinio reglamentavimo formą būtina įtvirtinti poįstatyminių teisės aktų projektuose.

Priežiūros komisija 2011 metais, siekdama mažinti prižiūrimiems ūkio subjektams tenkančią administracinę naštą, nereikalavo pateikti tuos dokumentus ar informaciją, kuri jau buvo pateikta vykdant teisės aktų reikalavimus. Teikdami dokumentus, ūkio subjektai prašyme nurodydavo kada Priežiūros komisijai tam tikra informacija buvo pateikta bei ar anksčiau pateikti dokumentai ir informacija yra nepasikeitusi. Be to, Priežiūros komisija lažybų punktų steigimo metu nereikalavo pakeisti patalpų, kuriose ketinama organizuoti lažybas paskirtį, o tiesiog įpareigojo pradėjus vykdyti veiklą (organizuoti lažybas) nurodytose patalpose, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo veiklos pradžios Priežiūros komisijai pateikti dokumentus ir informaciją, kad lažybų punkto patalpos atitinka Statybų įstatymo ir jo įgyvendinimą reglamentuojančius ir kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus. Taip pat, siekdama mažinti administracinę naštą ūkio subjektams, Priežiūros komisija mažino planinių tikrinimų skaičių. Neplaninius tikrinimus atlikdavo tik gavusi akivaizdžiai pagrįstos informacijos apie galimus teisės aktų pažeidimus.

Šiuo metu Priežiūros komisija yra parengusi dokumentus ir artimiausiu metu ketina pasirašyti sutartį su VĮ Registrų centras dėl nekilnojamo turto registro duomenų apie lošimo organizavimo vietas gavimo. Priežiūros komisija nereikalaus pateikti informacijos iš lošimų organizatorių apie lošimo organizavimo vietas, kadangi tokią informaciją gaus iš nekilnojamo turto registro duomenų bazės.

Manytina, kad 2012 metais Priežiūros tarnyba toliau vykdys įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytas priežiūros funkcijų optimizavimo priemones.

2. Lošimų ir loterijų organizavimo tvarkos užtikrinimas stiprinant lošimus ir loterijas reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevenciją. Pastaraisiais metais Priežiūros komisijai teko susidurti su riboto finansavimo problema, kas atsiliepė Priežiūros komisijos atliekamiems tikrinimams ir lošimų bei loterijų organizavimo tvarkos pažeidimų prevencijos priemonėms. Ateinančiu laikotarpiu Priežiūros tarnyba ketina pagal daugiau dėmesio skirti lošimus ir loterijas reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevencijai, kas, tikimasi, skatins verslo atstovų norą ne naudotis teisinio reglamentavimo spragomis, pažeidinėti minėtus teisės aktus ar atskirais atvejais stabdyti teisinio reglamentavimo tobulinimo procesus, o aktyviai bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis bei savo siekiamų tikslų persvarstymą lošėjų interesų ir visų verslo segmentų konsensuso prasme.

3. Neteisėtai organizuojamų lošimų prevencija. Priežiūros tarnyba 2012 metais ketina toliau skirti dėmesį šiai problemai. Neteisėtai organizuojami, t.y. neturint licencijos šiai veiklai arba vykdomus, pažeidžiant nustatytąją tvarką, lošimus tai lošimai, organizuojami internetu, neturint šiai veiklai galiojančios licencijos, kadangi Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai apskritai nereglamentuoja tokios veiklos rūšies ir tokią paslaugą dažniausiai siūlo lošimų operatoriai, registruoti užsienio valstybėse.

Atkreipti valstybės institucijų dėmesį į užsienio bendrovių neteisėtai internetu teikiamas lošimų paslaugas Priežiūros komisija bando jau ne pirmus metus. Priežiūros komisijos iniciatyva pradėti keli ikiteisminiai tyrimai, organizuoti tarpinstituciniai pasitarimai, kompetentingoms institucijoms perduotos medžiagos dėl atitinkamo poveikio priemonių taikymo nelegalių lošimų organizatoriams ir jų paslaugas reklamuojantiems asmenims. Vilniaus apygardos teismo 2010 m. liepos 2 d. nutartis dėl veiksmų, susijusių su lažybų organizavimo paslaugų teikimu bei reklama, uždraudimo užsienio bendrovėms „bwin International Ltd.“, „Unibet International Ltd.“, „Nordic Gaming Group Ltd.“, „Spread Your Wings Ltd.“ ir „bet365 Ltd.“ buvo konkretus bandymas užkirsti kelią nelegaliai internetu siūlomų paslaugų invazijai į Lietuvą, tačiau šio proceso pažabojimui vien draudimo nepakanka. Juolab tokiu būdu sukuriamos nevienodos verslo sąlygos ir konkurencinė nelygybė legaliai Lietuvoje veikiantiems operatoriams, kurie paslaugų internetu teikti negali dėl reglamentavimo nebuvimo, bei užsienio operatoriams, kurie dėl teisinio reglamentavimo spragų bei dėl teisinių instrumentų, kurie įgalintų bausti paslaugą neleistinu būdu ir priemonėmis siūlantį subjektą, nebuvimo.

Visos šios vienos institucijos pastangos iš esmės jokio laukiamo rezultato nedavė. Neteisėtai internetu Lietuvos gyventojams paslaugas teikiančių bendrovių daugėja, jų vardai vis labiau populiarinami, jų pajamos auga. Tačiau Priežiūros komisija tikisi, kad Vyriausybė padės Priežiūros komisijai konsoliduoti visas reikiamas galias turinčias institucijas (Policijos departamentą, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, Ryšių reguliavimo tarnybą, Valstybinę mokesčių inspekciją ir kt.) kovai su nelegaliais internetiniais lošimais. Priežiūros komisija yra parengusi ir pateikusi Finansų ministerijai siūlymus dėl veiksmų ir priemonių, kuriomis galima būtų efektyviai pažaboti nelegalų verslą tuo pačiu palengvinant konkurencijos sąlygas Lietuvoje išduotas licencijas turinčioms ir mokesčius valstybei mokančioms bendrovėms.

Priežiūros komisija taip pat mato būtinybę aktyviai įsitraukti į tarptautinį bendradarbiavimą internetinių lošimų reglamentavimo vidaus rinkose ir globaliniu mastu klausimais bei nelikti nuošalyje svarstant Žaliosios knygos (Green Paper) dėl internetinių lošimų (skelbta 2011 m. kovo 24d.) nuostatas bei diskutuojant apie internetinių lošimų nacionalinius reguliavimo modelius bei iniciatyvas, kurių turėtų būti imtasi nacionaliniu ir ES lygmeniu. Aktyvesnio atskirų jurisdikcijų priežiūrą vykdančių institucijų dalyvavimo šiame procese tikisi ir Europos Komisija. Taip pat jaučiamas poreikis dalyvauti ir GREF (Europos lošimus reguliuojančių institucijų forumas) organizuojamose darbo grupėse, dirbančiose tiek internetinių lošimų, tiek techniniais, tiek teisinio reglamentavimo klausimais, kadangi tai yra puiki galimybė pasidalinti informacija ir įgyti patirties ruošiant teisės aktų projektus, reglamentuojančius azartinių lošimų internetu organizavimą. Tarptautinio bendradarbiavimo galimybės taip pat susijusios su Priežiūros komisijos finansavimo klausimu, todėl tikimasi, kad į tai bus atsižvelgta svarstant ateities biudžetą.

Komisijos pirmininkas

Robertas Kvietkovskis